YIL : 2 — SAYI : 54
7 NİSAN 1976
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişilmelidir.»

DÜNYADA DETANT — ÜLKEDE SOSYALİZM

50 BİN İŞÇİ BÖLÜNMEK İSTENİYOR

Geçen hafta Zonguldak İşçileri, beklemedikleri bir oyunla karşılaştılar. DİSK'e bağlı MAB - İŞ Sendikası (Maden Arama Bilumum İşçileri Sendikası) Genel Merkez yöneticileri işçilere bir oyun oynamaya kalkıştılar. Sendikanın Zonguldak bölgesi temsilciliğine işçilerin tanımadığı ve istemediği bazı kişileri tayin etmek istediler. İşçiler sendika yöneticilerinin kararına şiddetli tepki gösterdiler.

Sendika yöneticilerine karşı imza kampanyası açan MTA işçileri (Foto : İşçi Davası)

M.T.A İŞÇİLERİ ATEŞ PÜSKÜRÜYOR

Zonguldak ve çevresinde Maden Tetkik Arama (MTA) işyerlerinde çalışan işçiler MAB-İŞ yöneticilerine ateş püskürüyor. MTA işçileri kendilerini hiçe sayan sendika yöneticilerine karşı çıkıyor. İşçiler, kendilerinden habersiz bölge temsilcisi seçilmesini hazmedemiyor.

MTA'nın Zonguldak, Bartın ve Kilimli sondaj bölgelerinde çalışan işçiler ayrı ayrı, sendika yöneticilerine karşı harekete geçtiler. İşçiler aralarında imza topladılar. Sendika yöneticilerini sert bir dille uyardılar. Onları kararlarından dönmeye çağırdılar.

Kendileriyle konuştuğumuz MTA işçileri şöyle diyor: «MAB-İŞ Sendikasının Zonguldakta örgütlenmesi için bugüne kadar bizler çalıştık. Mücadele başarıya ulaşınca başkaları sendikada yer kapmaya çalışıyor. Bizim başımıza temsilci diye seçilenleri tanımıyoruz. Bizim aramızda temsilcilik yapacak arkadaşımız yok muydu? Şimdi temsilci olmaya heveslenenler daha önce neredeydi? Sendikacılık yapmaya o kadar meraklı iseler önce kendi sendikalarını yola getirmek için çalışsınlar. Bizim başımıza temsilci olarak gelmek isteyenler kendi sendikalarının merdivenlerinden bile çıkamaz. Gölge etmesinler, başkasını istemeyiz.»

İşçiler bölücülere karşı çıkıyor

Maden işçileri son gelişmeleri tartışıyor. (Foto : İşçi Davası)

İŞÇİ DAVASI, Zonguldak'tan üç maden işçisi ile bir «tartışma» düzenledi. Gazetemiz adına arkadaşımız Yıldırım Eryılmaz'ın katıldığı tartışmayı aşağıda veriyoruz:

İŞÇİ DAVASI — Biliyorsunuz, sendikal mücadele konusunda iki görüş tartışılıyor. Biri, mevcut sendika içinde muhalefet yürütmek. Öteki, yeni bir sendika kurmak. Şimdi yeni bir durum çıktı. Zonguldak'ta DİSK'e bağlı MAB-İŞ Sendikasının bölge temsilciliği kuruluyor. Bu konudaki düşüncelerinizi söyler misiniz?

BÜLENT TİMOÇİN (MTA İşçisi) — Bizler, öncelikle, bütün MTA işçilerinin sendikamız MAB-İŞ çatısı altında birleşmesi için çalışıyoruz. Bizim gibi MTA'da çalışan, fakat TÜRK-İŞ Sendikasında üye bulunan arkadaşlarımızla aynı sendika içinde birleşmeye çalışıyoruz. Tabii ki, hedefimiz sadece MTA işçilerini örgütlemek değil. Sendikalar Kanunu'na göre aynı iş kolunda çalıştığımız bütün arkadaşlarla aynı sendika içinde birleşmeyi de istiyoruz. Ancak bunun için daha çok çalışmamız gerek.

İŞÇİ DAVASI — Peki, bu konuda MAB-İŞ yöneticileri nasıl düşünüyor?

BÜLENT TİMOÇİN — Sendikamız genel merkez yöneticileri meseleyi böyle uzun vadeli olarak düşünmüyor. Örnek olarak, elli bin işçinin çalıştığı EKİ'nin bütününde değil, bazı parçalarında sözleşme yetkisi kazanmayı düşünüyorlar. Bizce bu çok yanlış. Ayrıca, sendikamız yöneticileri geçen hafta çok hatalı bir karar aldılar. Sendikamızın örgütlenmesinde hiç emeği geçmeyen bazı kişileri başımıza temsilci olarak tayin etmeye kalktılar. MTA'da çalışan arkadaşlarımız da haklı olarak tepki gösterdiler.

İŞÇİ DAVASI — Şimdi de, EKİ'de çalışan işçilerin görüşlerini soralım.

HÜSEYİN ENLİ (EKİ Atölye İşçisi) — Şimdiye kadar bizim mevcut sendika içinde yeterli mücadele verilmedi. Aslında mevcut yöneticileri işçiler tutmuyor. Ancak işçilere bu sendika yöneticilerinin de yıkılabilir olduğunu göstermek gerekir. Bu görev de başta sınıf bilinci taşıyan işçilere düşer. Bizce, önemli olan sendikanın adı değildir. Önemli olan işçi sınıfının çıkarlarıdır. Ancak bazıları hazıra konmak istiyor. Uzun vadeli mücadele etmekten kaçıyorlar. Kendileri işçinin yanına gitmiyorlar. İşçiler onların yanına gelsin diye bekliyorlar.

MUSTAFA SARIOĞLU (EKİ Yeraltı İşçisi) — Ben de Hüseyin arkadaşım gibi düşünüyorum. Önce mevcut sendika içinde mücadele edelim diyorum. EKİ işçileri zaten MAB-İŞ'i tanımaz. Kim olduklarını da bilmez. İşçileri dünyadan habersiz olarak görmek yanlış olur. Ben EKİ'de çalışan işçilerin mevcut sendikacıları yönetimden uzaklaştıracağına inanıyorum.

İŞÇİ DAVASI — Eklemek istediğiniz şeyler var mı?

BÜLENT TİMOÇİN — Sendikamız yöneticileri «isteyen sendikadan ayrılsın» diyormuş. Sendikanın asıl sahibi biziz. Kimin ayrılması gerektiğine biz karar veririz. Ve sendikadan ayrılmayı da düşünmeyiz.

HÜSEYİN ENLİ — Biz maden işçilerinin kısır sendika çekişmeleri içine sokulmasını istemiyoruz. İşçiden yana olduğunu söyleyenleri atölye işçilerinin başlattığı hareketi desteklemeye çağırıyoruz.

MUSTAFA SARIOĞLU — Sendikacılar, yerin altında can pahasına ekmeğini kazanan işçilere karşı saygılı olsunlar.

İŞÇİ DAVASI — Tartışmanın sonunda görüşleri şöylece özetleyebiliriz. DİSK'e bağlı MAB-İŞ Sendikası yöneticilerinin son tayin kararları baştan aşağı yanlıştır. Zonguldak ve çevresinde çalışan MTA işçilerine büyük haksızlık yapılmıştır. İşçilerin oylarına başvurulmadan temsilci tayin edilmiştir. MTA işçileri sendikalarından soğutulmuştur. Sendika yöneticileri ve temsilci olmaya heveslenen işbirlikçileri, böylece, işçi sınıfına inanmadıklarını ortaya koymuştur. Aslında «tepeden inmeci», «cuntacı» eğilimler taşıdıklarını ortaya koymuşlardır. Aynı zamanda EKİ'de çalışan elli bin maden işçisinin mücadelesine de köstek atılmıştır. İşçilerin kafası karıştırılmıştır. Sendika içinde muhalefeti yürüten işçiler zor durumda bırakılmıştır. Atölye işçilerinin öncülük ettiği, «BÜTÜN İŞÇİLER SÖZLEŞME İÇİN GÖREV BAŞINA» kampanyasına darbe vurulmuştur.

Gerek DİSK, gerek MAB-İŞ yöneticileri bu yoldan dönmezlerse, yaptıkları «yanlış» değil «ihanet» olacaktır. İşçi sınıfına yapılan ihanetlerin hesabı bir gün mutlaka sorulacaktır.

ATÖLYE İŞÇİLERİ İSTEKLERİNİ SENDİKAYA BİLDİRDİ

Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) da çalışan elli bin işçiye öncülük eden Merkez Atölyesi işçilerinin toplu sözleşme çalışmaları devam ediyor. Atölye işçileri hazırladıkları sözleşme taslağını geçen hafta Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) yöneticilerine verdiler. Atölyede çalışan 800 işçiden 550 sinin imzasını taşıyan taslağı işçiler arasından seçilen 10 kişilik bir heyet sendikaya götürdü. Öncü işçiler, sendika yöneticilerine şöyle dediler: **«Bu taslakta yazılı isteklerimiz için mücadele etmeye kararlıyız. Hakkınızdaki kanaatimiz ne olursa olsun işverene karşı mücadelede sendikamızın yanındayız.»**

Öncü işçiler atölyeye dönüşlerinde arkadaşlarına bu konuda bilgi verdiler. Atölye işçileri kendi içlerinden seçtikleri arkadaşlarını alakayla dinlediler ve şunları söylediler : **«Biz sizleri seçtik. Ama bu işin peşini bırakmış da değiliz. Her zaman sizlerden sözleşme hakkında malumat soracağız. Ancak, sizlere engel olmaya kalkan olursa, sizlere baskı yapmaya kalkan olursa onların da karşısına çıkacağız. Kimse sizin kılınıza dokunamaz. Yeter ki, sizler bizim için çalışın.»**

Atölye işçilerinin başlattığı hareket diğer bölgelerdeki işçileri de etkiledi. Her bölgede işçiler toplu sözleşme için hazırlıklar yapıyor.

Erdemir'de Sosyal Demokratlar Demokrasi düşmanlığı yapıyor

ERDEMİR (Ereğli Demir Çelik Fabrikaları)'nda bölge temsilcisi seçimi için hazırlıklar devam ediyor.

Bölge temsilcisi seçiminde oy kullanacak olan ÜNİTE TEMSİLCİLERİ üç hafta önce seçilmişti. Aslında seçimlerin yenilenmesine gerek yoktu. Fakat sosyal demokratların desteklediği Şükrü Özbayrak'ın bölge temsilciliğinden istifası yüzünden seçimlere gidiliyor. Sosyal demokratlar, sosyalist işçileri sendika yönetiminden tamamen uzaklaştırmak için seçimlerin yenilenmesini istemişlerdi. Ancak yapılmış olan ünite temsilcileri seçiminde umduklarını bulamadılar. Sosyal demokratların listeleri, sosyalist işçilerin listelerinden daha çok oy aldılar. Ama sosyalist işçilerin Erdemir'de tasfiye edilemeyeceğini de görmüş oldular.

Ereğli'de kendileriyle konuştuğumuz sosyalist işçiler şöyle diyor : **«Sosyal demokratlar ötedenberi sosyalistlere karşı düşmanca davranırlar. Ama işverenle mücadeleye sıra geldimi ılımlı olurlar. Sendikalarda değişik siyasi görüşler taşıyan işçilerin bulunacağı gerçeğini kabul etmek istemezler. Sendikalar içinde fikir tartışmasının seviyesini düşürmeye çalışırlar.**

Biz sosyalist işçiler olarak şunu teklif ediyoruz. Şimdi önümüzde bölge temsilcisi seçimi var. Bu seçim için aramızda kısır çekişmelere girmeyelim. Meseleyi şu veya bu kişinin seçimi olarak görmeyelim. Önce, ünite temsilcileri arasında görüşmeler, tartışmalar yapılmasını sağlayalım. Ünite temsilcisi olarak seçilen arkadaşlar biraraya gelsinler. Önümüzdeki dönemde sendika yönetiminin nasıl bir çalışma tarzı takip edeceğini tartışsınlar. Eğer temsilci olmak isteyen adaylar varsa, önce ünite temsilcilerine kendilerini tanıtmaya çalışsınlar. Şimdiye kadar yapıldığı gibi, sadece genel merkeze kuru bir dilekçe vermekle kimse aday olmaya kalkmasın. Seçimler olup bittiye gelmesin. Yoksa bir kaç saatlik bölge konseyinde hiçbir şey çözülmez. Bölge konseyinden önce ünite temsilcileri kendi aralarında ne kadar etraflı tartışma yaparlarsa, verecekleri kararlar da o kadar sağlam olur.»

Sosyal demokratlar ise, şimdiden ünite temsilcileri arasına duvar çekmeye çalışıyor. Sosyalist işçilerin de katılacağı tartışmalara girmekten çekiniyorlar. Sendika içinde demokrasinin işlemesine engel oluyorlar.

ARJANTİN VE PERONİZM

- **PERONİZM ARJANTİN'DE KAPİTALİZMİN GELİŞMESİNE HİZMET ETMİŞTİR.**
- **PERON İŞÇİLERE BAZI KÜÇÜK TAVİZLER VEREREK ONLARIN DESTEĞİNİ ALMIŞTIR.**
- **ARJANTİN'DE TOPLUMUN YAPISININ DEĞİŞMESİ PERONİZMİN ÖLÜMÜNÜ GETİRMİŞTİR.**
- **İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU, KENDİ ESERİ OLAN SOSYALİZM DEDİR.**

Nüfusu : 25 milyon

Alanı : 2 milyon 779 bin 741 km²

Başkenti : Buenos Aires

Sendikalı işçi sayısı : 2,5 milyon

Arjantin 1810 yılına kadar İspanya'nın sömürgesi olarak kalmıştır. 1810 yılında bağımsızlığına kavuşmuştur. Ancak sömürgeciliğin kaldırılmasından sonra da yabancı emperyalistler ülkede kalmışlardır. Hatta 1900 yılına doğru İspanya, İtalya ve İngiltere'den Arjantin'e göç devam etmiştir. Arjantin'e gelen avrupalı zenginler, ülkenin tarıma elverişli topraklarında kapitalist çiftlikler kurmuşlardır. Ayrıca, petrol, gibi önemli madenleri de bunlar işlemişlerdir.

Arjantin Güney Amerika kıtasında tarıma elverişli arazisi geniş olan bir ülkedir. Buğday, pamuk, bağcılık ve hayvancılık gelişmiştir. Tarım sanayiden daha ileridir. Ülkede maden çıkarımı çok önemsizdir. Ancak petrol üretimi kendi iç- [illegible] rideki ihtiyacını karşılamaktadır. Yılda 14 milyon ton petrol üretilmektedir.

Arjantin'de tarımın önemi siyasi iktidarda da kendini göstermiştir. 1930 yıllarına kadar toprak zenginleri iktidarı ellerinde tutmuşlardır. 1930 yıllarında kapitalist dünyada büyük bir ekonomik buhranın başlaması, Arjantin'in tarım ürünlerini dünya pazarlarına daha fazla satmasına imkân sağlamıştır. Bu durum büyük şehirlerde ithalat - ihracat yapan büyük ticaret sermayedarlarının önemini artırmıştır. Ayrıca tarım ürünlerinin ülke içinde satılabilmesi için de ulaştırmacılık önem kazanmıştır. Bu arada yabancı şirketlerle Arjantin'li sermaye sahipleri otomobil fabrikaları da kurmuşlardır. Dokuma endüstrisi, konserve imalatı, şarap fabrikaları gibi sanayi tesislerinin kurulması işçi sınıfının da ortaya çıkışını sağlamıştır.

Arjantin'in bir tarım ülkesi olması, ticaret ve sanayinin yabancı tekellerin elinde bulunması, ülkede kapitalizmin gelişmesi için adım atılmasını da engellemiştir. Siyasi iktidarı elinde bulunduran tarım patronları işçi sınıfının ekonomik isteklerinin karşılanmasını da zor yoluyla engellemiştir. Ayrıca sermaye sahipleri sınıfı da ülkede yaratılan zenginliklerin kendi aralarında paylaşılmasında anlaşamamışlardır. Bu durumlar, siyasi bağımsızlığını kazanan Arjantin'li burjuva parlamenter demokrasisinin yaşamasını da engellemiştir. Bu nedenle ülkenin en örgütlü gücü olan ordu, sık sık yönetime el koymuştur. Son darbe ile 1955 yılından bu yana 8. askeri darbe gerçekleşmiştir. Son askeri darbeden sonra da sendikalar kapatılmıştır. Grevler, toplantılar, gösteriler yasaklanmıştır. Çok sayıda sendika lideri ve işçi sınıfının siyasi önderleri tutuklanmıştır.

Peronizmin iflası, İzabel Peron'un devrilişiyle noktalandı.

PERONİZM

Peronizm, adını Peron'dan alır. Juan Domingo Peron, 1946 dan 1955 yılına kadar Arjantin'de Cumhurbaşkanlığı yapmıştır. Arjantin'in bu dönemindeki siyasi rejimine Peronizm denilir.

Peronizm, «Ne kapitalizm, ne sosyalizm» diyerek işe başlamıştır. [illegible] Sonunda kapitalizmin gelişmesine hizmet etmiştir. Peronizmin ne olduğunu anlamak için Arjantin'in o günkü toplum yapısını bilmek gerekir. Peronizm, dünyanın ve Arjantin'in o günkü şartları içinde yaşama imkânı bulmuştur. O şartlar ortadan kalkınca Peronizm de ölmüştür. Aradan 20 yıl geçtikten sonra Peronizm Arjantin'de yeniden diriltilmek istenmiş. Ancak toplumun yapısı değiştiği için Peronizm bu defa yaşama imkânı bulamamıştır. Bunun, Peron'un ölümüyle veya ikinci karısı İzabel Peron'un beceriksizliği ile ilgisi yoktur.

PERON DÖNEMİNDEN ÖNCESİ

Albay Peron 1946 da ortaya çıkmış bir adam değildir. Daha önce 1943 yılında Arjantin'de yapılan askeri darbede görev almıştır. Önce darbecilerin dış ilişkilerini yürütme görevini almıştır. İtalya'da faşistlerle ve Almanya'da Nazilerle ilişkiler kurmuştur. Oralarda faşist yönetimler konusunda bilgi sahibi olmuştur. Bir süre sonra Peron darbecilerin Hükümetinde Çalışma Bakanı olarak görev almıştır. Mussolini İtalyası ve Hitler Almanyasında öğrendiklerini Arjantin'de uygulamaya başlamıştır. İlk iş olarak bütün sendikaları bir konfederasyon olarak toplamış ve başına da kendi adamlarını getirmiştir. Çalışma Bakanı iken Peron'un bu yaptıkları bazı toprak sahipleri tarafından «solculuk» olarak suçlanmıştır. Bunların baskısıyla Peron askeri yönetimden uzaklaştırılmıştır. Bu arada Peron görünüşteki parlak hamleleriyle kitlelerin sevgisini ve desteğini kazanmıştır. Hatta bir ara Peron tutuklanmış ve taraftarlarının protesto gösterileri üzerine serbest bırakılmıştır. Peron bir yandan da el altından sanayi ve ticaret sermayesi ile ilişkilerini ilerletmiştir.

Peron, 1946 da böyle bir ortamda Adaletçi Parti Başkanı olarak seçimlere girmiş ve Cumhurbaşkanı seçilmeyi başarmıştır. Peron işbaşına geldikten sonra iç ve dış şartları değerlendirip ayakta kalmayı sağlamıştır.

PERON DÖNEMİNİN ŞARTLARI

1946'larda Peron'un istifade ettiği şartlar şöylece özetlenebilir :

- İkinci Dünya savaşı yeni bitmişti. Dünyada tarım ürünlerine büyük bir ihtiyaç vardı. Tarım ve hayvancılık alanında geniş imkânları bulunan Arjantin, bu durumdan kazançlı çıkmıştı.

- Peron en büyük desteği işçi sendikalarından görmüştü. Peron, içerde bazı toprak sahiplerinin gelirlerine vergiler yoluyla el koydu. Bu vergi gelirlerini ve ihracat gelirlerini büyük sanayi ve ticaret sermayesinin emrine verdi. Bu arada işçi ücretlerini de nisbeten artırdı. İşçilerin hayat şartlarındaki bu nisbi ilerleme sendikaların Peronizmi desteklemesini kolaylaştırdı.

- İkinci dünya savaşı sonunda açık faşist rejimler yıkılmıştı. Gerek emperyalist ülkeler, gerek Arjantin sermayesi demokratik görünümlü bir rejime göz yummak durumundaydı. Emperyalist Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin'de henüz sosyalizm tehlikesi görmediği için müdahale etmiyordu.

Peron iktidar döneminde hem bu şartları iyi kullandı hem de kitlelerin dikkatini dağıtmak için çaba harcadı. Emperyalizme karşı olduğunu sık sık tekrarlayan Peron yönetimi yabancı şirketlere imtiyazlar tanımaya devam etti. Peron halkın din duygularını okşamak için okullarda din derslerini mecburi hale getirdi. Birinci karısı Eva Peron vasıtasıyla sempati toplamaya çalıştı. Sözde komünizm kadar kapitalizme de karşı olduğunu söyledi. Ancak, tatbikatta kapitalist sömürü sisteminin özüne dokunacak hiç bir iş yapmadı. Tersine kapitalist sömürünün daha da hızlanmasını sağladı. Adaletçi Partiye yakın kişiler ve büyük sermaye el ele vererek zenginliklerini günden güne artırdılar.

Jorc Videla : Yaptığı askeri darbeyi notere tasdik ettirdikten sonra Cumhurbaşkanı oldu.

Peron sendikalara ayrı bir önem verdi. «Benim partim sendikalardır» diyecek kadar bu işi ileri götürdü. Ancak bir yerden sonra işçilerin ücret taleplerini karşılayamadı. 1951 yılında grevci işçilerin üzerine askerleri yolladı. Peron'un askerleri işçilere ateş açtılar. Peron çok sıkışınca parlamentoyu da dağıttı. Ülkede baskı ve şiddeti artırdı.

PERON DÖNEMİNİN SONU

İktidarının son yıllarında Peron sermaye sahipleri arasındaki çıkar dengesini kuramaz duruma düştü. [illegible] Tarım ve sanayi sermayesi arasındaki çelişkiler artıyordu. Ayrıca Peron'un Amerikadan çok Avrupa sermayesine açılması ABD emperyalizmini rahatsız ediyordu. Üstelik son yıllarda halk kitlelerinin Peron'a tepkisi de artmıştı. İç ve dış dayanakları ortadan kalkan Peron, 1955 yılında bir askeri darbe ile yıkıldı. Peron yurt dışına sürüldü. Sendikalar kapatıldı. Gösteriler ve yürüyüşler yasaklandı. Peron'dan sonra işbaşına gelen iktidarlar ABD ile daha yakın ilişkiler kurdular.

PERON'UN YIKILIŞINDAN SONRAKİ DÖNEM

1955 de Peron'un bir askeri darbe ile yıkılıp sürgüne gönderilmesinden sonra Arjantin'de siyasi istikrar hiç sağlanamadı. İktidar, siviller ve askerler arasında sürekli el değiştirdi. Darbeler darbeleri kovaladı. Siyasi iktidarlar kitlelerin taleplerini karşılayamadılar. Sadece büyük sermayenin taleplerini karşılamaya çalıştılar. Bunu da ancak askeri diktalar kurarak yapabildiler.

Peron'dan sonra Arjantin'de yaşama şartları devamlı kötüye gidince kitlelerin Peron dönemine özlemleri artıyordu. Peron Arjantin'de hâlâ bir efsane olarak yaşıyordu. Arjantin sermayesi son ümit olarak Peron'u geri çağırmayı düşündü. 1973 de cumhurbaşkanı seçilen Peron yanlısı Hector Campora bir süre sonra yerini Peron'a bıraktı. 1974 de Peron ölünce Başkan Yardımcısı olan karısı İzabel Peron Cumhurbaşkanı oldu.

Yorum

Her burjuva ideolojisi gibi, Peronizm de kitlelere açılırken yalana ve hileye başvurmuştur. Görünüşte kapitalizme ve emperyalizme karşı olduğunu iddia etmiştir. Kitlelerin desteğini kazanmak için onların özlemlerine ve duygularına denk düşecek sözler etmiştir. Böylece bilinçsiz kitlelerin desteğini sağlamıştır. Peron iktidara gelince, destekliyenler ümit kırıklığına uğramıştır.

En başta işçiler Peronculuktan kopmaya başlamıştır. Peronculuktan kopamayanlar ise fikir ayrılıklarına düşerek sağ ve sol Peroncular olarak bölünmüştür. Sol peroncular peronizmin özünü halâ anlayamamışlar ve düştükleri umutsuzluktan kurtulmak için dağlara çıkmışlardır. «Montenaros» denen bu küçükburjuva eylemcileri kitleden kopuk şiddet eylemlerine girişmişlerdir. Sağ peroncular ise, peronculuğun aslında kapitalizmi savunmak olduğunu anlamışlardır. Bunların eylemleri de işçi sınıfına ve sola karşı şiddet kullanmak olmuştur. Bunlar İzabel Peron'un bile sağına düşerek faşist eğilimlere kaymışlardır.

Peron döneminden itibaren toplumun yapısı da değişmiştir. İktidarın sınıf yapısı değişmiştir. Sanayici sermayedarlar iktidar üstündeki ağırlıklarını artırmıştır. İşçi sınıfının toplumdaki yeri değişmiştir. Sayıca artan işçi sınıfı kapitalist sisteme karşı muhalefet yürütmeye başlamıştır. Peroncu sendikacıların işçi sınıfı üzerindeki etkisi azalmıştır.

İşte Peronculuğun 1973 - 1976 döneminde tutunamamasının nedeni buradadır. Bu dönemin Arjantin'i artık eski Arjantin değildir. Ülkenin hem ekonomik, hem sosyal yapısı değişmiştir. Arjantin'de artık Peronculuğun iflas etmiş bir ideoloji olduğu açıkça ortaya çıkmıştır.

Peronculuk Arjantin'de işçilerin sırtından iktidara gelmiş, en büyük zararı da işçiler görmüştür. Arjantin işçi sınıfı, sermayedarların düşüncesinin tesirinde kalmanın cezasını çok pahalı ödemiştir. Peronculuktan işçi sınıfının payına düşen zulüm ve sömürü olmuştur. Acı tecrübeler kazanan Arjantin işçi sınıfı, artık kapitalist sistemin özüne karşı çıkmaktan başka yol olmadığını kavramıştır.

17

İSHAK KAFKASLI

dünyada detant

Adil ve demokratik barış :

Sosyalistler «barış içinde bir arada yaşama»yı sadece atom savaşının önlenmesi olarak görmemektedirler. «Yumuşama» politikasının asıl amacı uluslararası ilişkilere «demokratik» bir şekil kazandırmaktır. Dünyada adil ve demokratik bir barış sağlamaktır.

TARİHİ AÇIDAN demokratik ve adil barış, sömürge sisteminin son kalıntılarının tasfiye edilmesi demektir. Emperyalizmin uluslararası sömürü şekillerinin yok edilmesi demektir. Emperyalizmin baskılarına son verilmesi demektir. Bütün halklarla ulusal bağımsızlık temeli üzerinde kurulmuş iyi komşuluk ilişkilerinin kurulması demektir. (1)

EKONOMİK AÇIDAN bu tür bir barış, ülkelerin kendi menfaatlerine en uygun bir şekilde kalkınmaları, karşılıklı menfaatlere dayalı ekonomik işbirliği demektir.

POLİTİK AÇIDAN uzun vadeli ve adil bir barışın sağlanması, termonükleer bir felâketin önlenmesi, uluslararası gerginliği giderme, Avrupa ve Asya'da kollektif güvenlik sisteminin kurulması demektir.

Ekonomik işbirliği

Daha 1920 yıllarında, Sovyetler Birliğinde, Lenin, kapitalist ülkelerle ekonomik işbirliği yapılmasını savunuyordu. Hatta bu işbirliğini kapitalist ülkelere Sovyet ülkesinde bazı yatırımlar yapması için «işletme imtiyazı» verilmesi gerektiği şeklinde ileri sürüyordu. Ve o zaman bu görüşlere karşı çıkanlara şu gerekçelerle cevap veriyordu : (2)

1 — Bir an evvel ekonomik kalkınma sağlamak için : Kapitalist teknolojiden yararlanmak için onlarla ekonomik işbirliği yapılmalıdır. Ve böylece hem kapitalist teknolijiyi hem de sermayeyi kullanarak Rusya'nın bir an evvel ekonomik kalkınmasını sağlamak.

2 — Kaynak ve teknoloji eksikliğinden işletilemiyen sahaları işletmek ve ekonomik kalkınmayı hızlandırmak için : Buna örnek olarak Lenin şunu söylüyordu : «...Ural nehri boyunca sürülmesi gereken fakat çekim hayvanlarımızın yetersizliği ve üretici güçlerimizin zayıflığı nedeniyle ekemediğimiz mükemmel topraklar var.» Aynı anlayışın bir devamı olarak bugün Sovyetler Birliği, Sibirya'daki dünyanın en zengin doğal gaz yataklarını işletmek için Amerikan ve Japon şirketleriyle ekonomik anlaşmalar yapmaktadır.

3 — Kapitalist ülkelere imtiyaz verip, onlara çıkar sağlamak. Böylece onların saldırganlık niyetlerini durdurmak için: Bu konuda Lenin şunları söylüyordu: «...bizimle iş ilişkileri kuran kapitalist devletlerin, bize karşı bir askeri harekâta katılmalarını güçleştireceğiz. Çünkü savaş her şeyi iptal eder ve bir savaş çıkacak olursa, bütün binalar, tesisler ve demiryolları bizim elimize geçer.» Günümüzün marksistleri Lenin'in bu görüşlerinin pratik tarafından doğrulandığını ileri sürmekte ve şöyle demektedirler :

«İki toplum düzeni arasındaki ekonomik iş birliğinin geliştirilmesi, sınıf mücadelesini askeri savaşları önleyecek, artık askeri savaşlara dönüşmeyecek bir düzeye çıkaracaktır. Ekonomik iş birliği iki tarafın da yarar ve çıkarını gözeterek yumuşama olayını ekonomik yönden gerçekleştirecek ve artık önlenemez, geri çevrilemez duruma getirecektir. Buna işbirliğinin «barış getirici» işlevi diyebiliriz herhalde.» (3)

Bugün sosyalist sistem ile kapitalist sistem bir yarışma ve mücadele içindedir. Ancak bu yarışma «yumuşama» şartları içinde olmaktadır. Yarışma ve ekonomik ve bilimsel-teknik işbirliği birlikte yürümektedir. Bu durum aslında birbirini reddeden iki ayrı olay değildir. Nitekim Sovyetler Birliği Bilimler Akademisinin bu konudaki görüşleri şöyledir :

«Yarışma ve işbirliği, iki sistem arasında halihazırda kurulmakta olan ilişiklerin, birbirini reddeden iki belirleyici niteliği değildir. Tam tersine, işbirliği ancak sosyalizmin kapitalizmle ekonomik yarışmasında kazandığı başarılar sayesinde, sosyalist ülkelerin uyguladığı barış içersinde yan yana yaşama politikasının kazanımları sayesinde mümkün olur. Karşıt sistemdeki devletlerle ekonomik alanda işbirliğinin daha geniş boyutlara ulaşması, kapitalizmle yarışmada daha ileride başarılar kazanmanın önemli şartlarından birisi haline gelmektedir.» (4)

Ekonomik işbirliği, iki sistemin uyuşması demek değildir. İki sistemin kendi dünya görüşlerinden vazgeçmesi demek değildir. Sadece ekonomik ve teknik alanda işbirliği yapmasıdır. Bunun böyle olduğunu Süleyman Demirel bile bilmektedir. İskenderun demir-çelik fabrikasının yapımıyla ilgili olarak Demirel şöyle demektedir: «Biz sovyetlerden fabrika alıyoruz, ideoloji almıyoruz. Yani onların sistemini almıyoruz.» Gerçekten de durum böyledir. Ekonomik işbirliği başka şeydir, iki sistemin kendi dünya görüşlerini koruması başka şeydir.

Ekonomik işbirliği hiç şüphesiz her iki tarafın çıkarlarına dayanır. Yalnız bir tarafın istifade edeceği bir işbirliği düşünülemez. Böyle bir işbirliği uzun ömürlü olmaz. Kapitalist sistemin ekonomik işbirliğinden ne gibi çıkarları olduğu geçen sayımızda kısaca anlatılmıştır. (5) Sosyalist sistemin çıkarlarının neler olacağı ise yukarıda Lenin'in söyledikleri ile özetlenmiştir.

Türkiye'nin başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerle ekonomik alanda geniş işbirliği yapmasının büyük faydası vardır. Sosyalist ülkelerden alınan yardımların ekonomimize ne büyük yararlar sağlıyacağı İşçi Davası'nın bundan evvelki sayılarında anlatılmıştır. (6)

Diğer alanlarda işbirliği :

Detant yani «yumuşama», farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin sadece ekonomik, bilimsel ve teknolojik alanlarda işbirliği yapması da değildir. Daha bir çok konuları kapsamaktadır. Bunlar bütün insanlığın yararına olan sahalarda bütün ülkelerin işbirliği yapacağı konulardır. Örneğin :

— medeniyetin gelişmesi için birlikte çalışma.

— **çevresel sorunlar.** Bugün «çevre kirlenmesi» denilen olay bütün insanlığın bir yaşama sorunudur. Çeşitli sanayi artıklarının havayı, denizleri ve nehirleri kirletmesi insanların yaşaması için gerekli sağlıklı ortamı bozmaktadır. İnsanlar, hayvanlar ve bitkiler çevre kirlenmesinden zarar görmeye başlamıştır. Bir çok yerde denizlerin kirlenmesinden balıklar ölmektedir. Bir çok yerde havanın kirlenmesi, bitkilerin yetişmesini önlemektedir. Örneğin Türkiye'nin Murgul bakır işletmeleri bölgesinde, hatta Zonguldak, Işıkveren santralının bulunduğu yerlerde hava kirlenmesinden dolayı artık tarım yapılamamaktadır.

— **enerji krizlerinin hali :** Dünyanın gelişen modern teknolojisi büyük bir enerji ihtiyacı içindedir. Türkiye bunu en fazla duyan ülkelerden biridir. Elektrik yokluğundan fabrikalar durmakta hatta zaman zaman aydınlatma için verilen elektrik kesilmektedir. Bunun çözümü için Bulgaristan'dan elektrik alınmaktadır. Ayrıca Sovyetler Birliği ile ortak elektrik santralı kurmak için çalışmalar yapılmaktadır.

— **Tehlikeli hastalıklar :** Dünya çapında yaygın hastalıklara karşı savaşmak sistem farkı gözetmeden bütün ülkelerin yapması gereken bir iştir. Kanser gibi sebebi ve tedavisi bilinmiyen hastalıklara karşı savaşmak bütün insanlığın yararına olan bir iştir.

— **Açlığın önlenmesi :** Dünyada her yıl yüzbinlerce insan açlıktan ve yetersiz beslenmeden dolayı ölmektedir. Sosyalist ülkeler bütün ülkelerin savunma harcamalarında kısıntı yapmalarını ve buradan ayrılan paralarla açlık bölgelerine yardım yapılmasını sürekli teklif etmektedirler. Ancak kapitalist ülke yöneticileri bu tekliflere yanaşmamaktadır. Halbuki 20. ci yüzyılda bütün insanlığın gözü önünde yüzbinlerce insanın açlıktan ve bakımsızlıktan ölmesi bütün insanlık için yüz karasıdır. Bu konuda bütün ülkelerin işbirliği yapması zorunludur.

— **zengin okyanus kaynaklarının değerlendirilmesi :** Bugün okyanusların derinliklerinde insanların beslenme ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması için zengin kaynakların olduğu anlaşılmıştır. Bu kaynakların bütün insanlığın yararına kullanılır hale getirilmesi gerekir. Ve sosyalist ülkeler bu konuda işbirliği yapılması için kapitalist ülkelere ısrarlı tekliflerde bulunmaktadır.

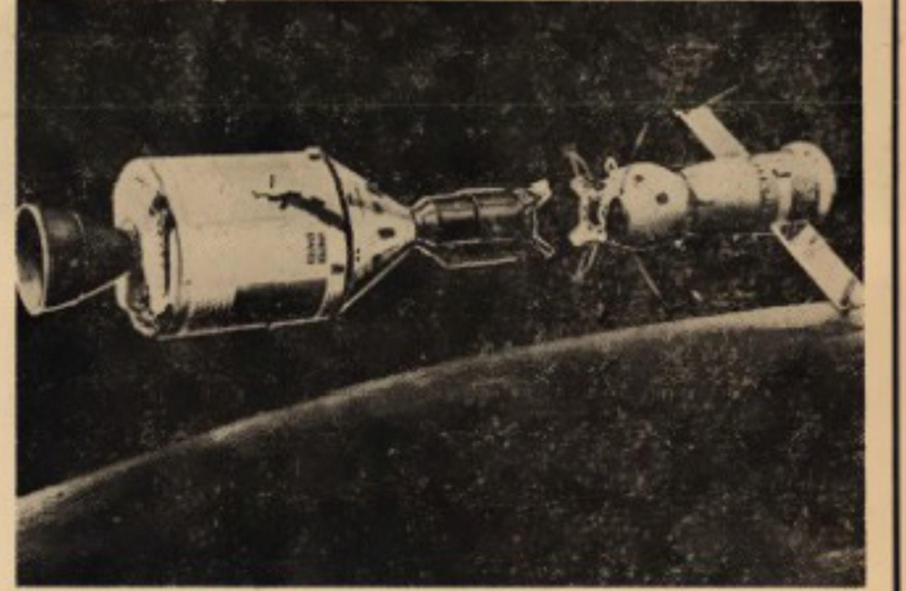
— **sanat ve kültür faaliyetlerinde işbirliği :** Çağımızda kültür ve sanat bütün insanlığın ortak malı haline gelmiştir. Ülkelerin geniş bir kültür alışverişinde bulunması, her ülkenin kendi kültürünü ve sanatını geliştirmesi bakımından da önem kazanmıştır. Örneğin bugün Türkiye'li yazarlardan bir çoğunun kitabı, Türkiye'de basıldığından daha fazla miktarda Sovyetler Birliğinde basılmıştır ve okunmaktadır. Sosyalist ülkelerde sanat bir ticaret konusu değildir. İnsanların kendini geliştirmesi ve yüceltmesi için bir vasıtadır.

Tavizler :

«Birbirine zıt toplumsal sistemlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşamasının somut meseleler üzerinde bazı tavizler olmadan imkânsız olduğu açıktır.» (7) Gerçekten bazı somut işlerde, karşılıklı çıkarlara dayalı işbirliğinin olabilmesi için her iki tarafın, karşı tarafa bazı haklar tanıması gerekecektir. Ancak bu tavizlerin bir sınırı vardır. O sınır, «yumuşama» politikasının kendi içinde olan sınırlardır. Yani ülke dokunulmazlığına saygı gösterilmesi, uluslararası güvenliğin sağlanması ve diğer ülkelerin iç işlerine karışılmamasıdır.

Taviz konusunda bilinmesi gereken en önemli nokta «ideolojik» taviz verilmiyeceğidir. Sosyalist sistem, kapitalist sistemle yapacağı işbirliği içinde hiç bir zaman kendi dünya görüşünden taviz vermez. Hiç bir şey uğruna kendi iç işlerine karışılmasına, toplumsal düzenine karışılmasına izin vermez. Detant, sosyalist düşünceden (ideoloji) taviz vermek değildir. Böyle anlaşılamaz ve böyle uygulanamaz.

Aslında sermaye sahipleri sınıfı da kendi dünya görüşlerinden taviz vermeyi düşünmezler. Kendi prensiplerinden ve sınıfsal çıkarlarından vazgeçmeyi düşünmezler. Onlar ideolojik tavizden söz ederken, sosyalist ülkelerin iç işlerine karışmayı anlıyorlar.

bilimde ve teknikte işbirliğinin en yüksek örneği uzay çalışmalarıdır. Resimde Sovyet ve Amerikan uzay gemilerinin uzaydaki buluşması görülüyor.

DETANT POLİTİKASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

«Detant» yani «yumuşama» politikası gerek sermaye sahipleri (burjuvalar) gerekse sol düşünceli kişi ve partiler tarafından saptırılmaktadır. Bir anlamda herkes işine geldiği gibi yorumlamağa çalışmaktadır. Bu bakımdan «detant»ın ne olup ne olmadığını iyi anlamak gerekir. Hangi mânaya geldiğini iyi bilmek gerekir. Hangi mânaya çekilemiyeceğini de iyi bilmek gerekir.

Kapitalist ülkelerin yöneticileri ve düşünürleri «detant»ı sadece nükleer silahların sınırlandırılması olarak anlamak istemektedirler. Onlara göre detant, sadece sosyalist ülkeler ile kapitalist ülkeler arasında bir atom harbinin çıkmasını önlemektir. Sadece ve tek amacı budur. Fakat detant'ın bukadar dar yorumlanamıyacağını yukarıda açıkladık. Detant'ın içine hangi konuların girdiğini gösterdik. Onun için sermaye sahiplerinin (kapitalistlerin) detant'ı bukadar daraltma gayretlerine karşı mücadele edilmelidir.

Diğer taraftan bir takım sol veya sosyalist düşünceli kişiler ve partiler tarafından da detant konusunda bir takım yanlış yorumlar yapılmaktadır. Bunların bir kısmı «hep savaş, hiç barış yok» düşüncesiyle veya «dünya devrimi» düşüncesiyle detant'ı tümüyle reddetmektedir. Diğer bir kısmı ise detant'a uyma gerekçesiyle sosyalist sınıf mücadelesini yolundan saptırmak istemektedir. Bunlar da «hep barış, hiç savaş yok» diyenlerdir. Bu yanlış görüşlere dikkat edilmeli, her zaman ve her yerde bunlara karşı mücadele edilmelidir. Bu yanlış görüşler şu başlıklar altında toplanabilir :

Detant emek ile sermaye arasında barış değildir

Detant, emek ile sermaye yani işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasında «barış» demek değildir. Bu anlayış iki yanlış noktadan kaynaklanmaktadır :

Birincisi, dünya yüzünde devletler arasında geçerli olan bir şey, mutlaka bir ülke içinde iki sınıf arasında geçerli olmaz. Dünyada devletler arasında savaş olmaması, ülke içinde sınıf savaşlarının olamıyacağı anlamına gelmez. Nitekim sermaye shipleri detant'ı hiç de böyle anlamadıklarını her zaman göstermişlerdir. Örneğin Amerikadan dış işleri bakanı Kissinger, dünyada detantın şampiyonluğunu yapmaktadır. Fakat Şili'de halk cephesi iktidarının silah zoruyla düşürülmesini planlıyan aynı Kissinger'dir. Ve Şili işçi sınıfının öncülerinin yüzlerce, binlerce yokedilmesini planlıyan aynı Kissinger'dir. Şimdi Şili işçi sınıfına «dünyada detant var, sermaye sahiplerinin askeri diktatörlüğüne karşı silahlı mücadele yapılamaz» denebilir mi? Elbette denemez.

İkincisi, savaş başka şeydir, mücadele başka şeydir. Dünyada silahlı bir savaşın olmasını engellemek her türlü mücadeleyi engellemek değildir. Tam tersine diğer mücadele şekillerini geliştirmek demektir. Gerçekten devletler arasında silahlı bir savaşın önlenmesi için çalışan sosyalistler, mücadeleyi ekonomik, politik ve ideolojik alanda daha kuvvetle yürütmek zorundadırlar.

Detant, ne dünyada ne de kapitalist ülkelerde sınıf mücadelesinin yokedilmesi değildir. Emek ile sermaye arasında «barış» istemek değildir. Sınıf uzlaşıcılığı istemek değildir. Dünyada barış içinde bir arada yaşamak, ülke içinde sınıf mücadelesini yumuşatmayı değil tam tersine daha da keskinleştirmeyi getirir.

Kaldı ki detant, dünya çapında, dünya kapitalizm ile sosyalizm arasında bir uzlaşma sağlanması demek değildir. Aralarındaki mücadeleyi ve yarışmayı kaldırmaları değildir. Sadece bu mücadelenin esas özünün değişmesi değildir. Önemli olan, içinde bulunduğumuz «detant» şartlarının uluslararası sınıf mücadelesinin bir biçimi olduğunu unutmamaktır.

Detant sosyalizme geçişin mutlaka barışçı yoldan olması demek değildir

Dünyada detant politikasının var olması, bütün kapitalist ülkelerde sosyalizme geçişin ille de barışçı yoldan gerçekleşeceği anlamına gelmez. Sosyalistler elbette ki barışçı bir mücadele ile ve barışçı bir yoldan iktidara gelmek isterler. Bunun için sonuna kadar çalışırlar. Geçen genel seçimlerde Fransa'da komünist ve sosyalist partilerin ortak cephesi oyların yüzde 49 unu almıştır. Gelecek seçimlerde oy oranı yüzde 51 olursa iktidar onların eline barışçı yoldan geçmiş olacaktır. Ve hiç şüphesiz sermaye sahipleri sınıfı, bu barışçı iktidarı, silah zoruyla devirmeğe kalkmadığı sürece, iktidar barışçı yoldan ayrılmıyacaktır. Fakat Şili'de olduğu gibi, burjuva sınıfı, siyasi iktidarı silah zoruyla ele geçirmeye kalkışırsa, sosyalistler de aynı şekilde cevap vermekte haklılık kazanacaklardır. Şu halde sosyalistler sonuna kadar barıştan yana olmakla beraber, kapitalistler barışı bozunca veya bozmaya niyetlenince, silah zoruyla sosyalistlerin hareketini ve iktidarını önlemeye kalkınca, aynı şekilde sosyalistlerde silahla ve zorla kendi iktidarlarını kuracaklar veya koruyacaklardır. Bunun başka hiç bir yolu yoktur.

Detant bozulabilir :

Detant, mutlak, değişemez bir durum değildir. Emperyalist - kapitalizm ancak zorunlu kaldıkça ve kendi çıkarlarına uygun buldukça ve daima belli bir ölçüde bu politikaya uyacaktır. Ancak bu politika sermaye sahipleri için önemli zararlar getirirse —ki getirecektir— kapitalistler bu politikayı bozmak istiyeceklerdir. Bu politikaya aykırı davranacak gücü kendilerinde buldukça, detant politikasından dönmekte tereddüt etmiyeceklerdir. Onun için bütün dünya sosyalist sisteminin ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin en birinci görevi, bu politikayı geri dönülemez bir hale getirmek için çalışmaktır. Onu vazgeçilemiyecek bir seviyeye getirmek ve daima ileri götürmektir.

1 — Barış içinde bir arada yaşama ve sınıf mücadelesi
2 — «Barış içinde bir arada yaşama» — Lenin, Ser Y. S. 108
3 — Lenin'in barışçı yanyana yaşama ilkesi ve bazı itirazlar. İlke dergisi, sayı: 24
4 — İki dünya sistemi arasında yarışma — Ürün dergisi, sayı: 18
5 — Kapitalist ekonominin bunalımları — İşçi Davası, sayı: 53
6 — Sovyet yardımlarının anlamı — İşçi Davası, sayı: 40
7 — Barış içinde bir arada yaşama ve sınıf mücadelesi.
8 — aynı yazı.

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

Mükellefiyet döneminde çocuklar bile çalıştırılıyordu.

Mükellefiyet Dönemi üzerinde önemle durulması gereken bir dönemdir. Hem de iyi öğrenilmesi gereken bir dönemdir.

Bugün kendileri ile görüştüğümüz emekli işçiler adlarının yazılmasını istemediler. O yıllar'a ait anılarını anlatanlar bu gün bile ürküntü içindeydiler. Mükellefiyet dönemi iki açıdan önemlidir. Birincisi, o dönemde işçi sınıfına yapılan insafsız bir baskı. Ikincisi, daha sonraki yıllarda bu dönemin devletçilik ve sosyalizm olarak gösterilmesi.

Kendileri ile görüştüğümüz emekli işçiler ve emeklilikleri yakın olanlar o yılları şöyle anlattılar :

«... Mükellefiyet döneminde havzada «mükellefiyet Daireleri» vardı. Bu dairelerde nüfusa kayıtlı 18-50 yaş arasındaki herkesin ismi yazılıydı. Jandarmalar köylere bu listelerle giderlerdi. Listede yazılı olanları alıp getirirlerdi. Gelmemek mümkün değildi. Dayak ve işkence her zaman tatbik edilirdi. Gelmek istemiyen ve saklananların ailelerine, yakınlarına baskı yapılırdı. Jandarmanın ırza geçmesi rastlanan olaylardı. Köyden getirilenler şehre gelince traş ettirilirdi. Sonra da o zaman Acılık mahallesindeki Belediye Hamamına sokulurdu. Bu hamam pis ve kötü bir hamamdı.

İşbaşı yapan işçinin ocaktaki iş bitmeden paydos etmesi mümkün değildi. Hatta herhangi bir derdini amirine söyleyemezdi. Böl gelerde asker işçi de çalıştırılırdı. Bunların yatakhaneleri ayrıydı. Ve yatakhane çevresi tel örgü ile çevrilmişti. İş yerinden firar edenler de bu yatakhaneye yollanırdı. İşten çıkan yatakhaneye giderdi. Çarşıya inmek bile mümkün değildi. Firar eden birisi bu firarını tekrarlarsa yakalanıp Trakya'ya «tahkimat»a yollanırdı. Bunlara Trakya'da Hadımköy'de tank maniası kazdırılırdı. Guruplu işçi 45 gün çalışırdı. Acil durumlarda izin alamazdı. Anası da ölse, çocuğu da ölse 45 gün dolmadan köye gidemezdi. İşçinin haftalık tatili yoktu. Yani anlayacağınız zor, kötü ve rezil bir dönemdi..»

İşçi sınıfı arkasında bıraktığı bu dönemi iyi bilmelidir. Kaldı ki bu dönem daha sonraki yıllarda sosyalizm olarak gösterilip kötülenmiştir. Bu dönemin sosyalizmle hiç bir alakası yoktur. İktidarda sermaye sınıfı adına CHP vardır. CHP işçi sınıfına hiçbir hak tanımamaktadır. Üstelik Sosyalizm'i engelleyici bir düzen içinde olunması gerektiğini kendi kurultayında ilân etmiştir.

Daha sonra D.P. nin bu dönemi kötülemesi büyük bir kitleyi etrafında toplamıştır. Çünkü bir önceki döneme nefret duyanlar D.P. nin etrafında toplanmışlardır. D.P. de bu dönemi Sosyalizm olarak göstermiştir.

Oysa İşçi Sınıfının iktidarda olmadığı bir yerde sosyalizm olamaz. Sermayenin iktidarda olduğu bir yerde de sosyalizmden bahsedilemez.

Öyle ise işçi sınıfının iktidarında Sosyalizm vardır ve İşçi sınıfının iktidarında devletçilik savunulur.

—devam edecek—

ÇİMENTO İŞÇİLERİ GREVDE

Grevci NUH ÇİMENTO işçileri.

(İşçi Davası - İZMİT) — İzmit - İstanbul arasında Hereke mevkiinde kurulu bulunan NUH ÇİMENTO FABRİKASI işçileri 11 Mart tarihinden beri grevdedir. Grevci Nuh Çimento işçileri, Türk-İş'e bağlı Çimse-İş sendikası üyesidirler. Gazetemiz muhabiri, grevci işçileri ziyaret ederek bir işçiyle röportaj yapmıştır.

— Ne kadar ücret alıyorsunuz, geçiminize yetiyor mu?

— 1900-2000 lira elimize geçiyor. Daha fazla alan arkadaşlar da var. Aybaşını getirmeye çalışıyoruz aldığımızla.

— Sağlıkla ilgili sorunlarınız nasıl hallediliyor?

— Hastalık veya işkazalarında Hereke'deki sağlık merkezine gidiyoruz. İstanbul ve İzmit uzak kalıyor. Buradaki bakım da yeterli olmuyor.

— İşverenden neler istediniz?

— 12 maddede uyuşmazlığa gidildi.

— Bunlar neler?

— Bu hususta bir şey bilmiyoruz. Sendika açıklama yapmadı. Bilen birkaç arkadaş var, onlar da hepsi aynı şeyi söylemiyor. Kesin olarak birşey bilmiyoruz. Sendikamız bizim sorunlarımızı biliyor.

— İstediklerinizi alamazsanız ne yapmayı düşünüyorsunuz?

— Sonuna kadar direneceğiz hep birlikte söz verdik.

— İşverenin sizin bugünkü birliğinize karşı tutumu nedir?

— Bu konuda bugüne kadar her hangi birşey görmedik. Sendikamız ilgileniyor.

— Sizce, alınacak haklar buradaki işçilerin isteklerine cevap verecek mi?

— Buna inanmıyoruz. Çünkü biz işçilere hiçbir zaman yetecek haklar verilmemiş. Sendikamız haklarımızı işverenle görüşüyor. Bütün işçiler olarak grevimize devam edeceğiz. Sendika ne istemişse hepsini alacağız.

— Grevinizde başarılar dileriz.

EVMA İŞVERENİ GREV KIRICILIĞI YAPIYOR

İstanbul (İşçi Davası) — İstanbuldaki EVMA Deterjan ve Kolonya Fabrikasında 175 işçinin 5 martta başlattığı grev sürüyor. İşçiler, DİSK'e bağlı Petrol Kimya-İş sendikası üyesi. Sendikalarının işveren tarafından kabul edilmesini istiyorlar. Ayrıca, ücret zammı ve birtakım sosyal haklar istiyorlar. Buna karşılık işveren sendikayı tanımak istemiyor ve grevi kırmaya çalışıyor.

Ancak işçiler kararlı davrandılar ve greve başladılar. İşveren, grevi bozmak için işçilere bir bildiri dağıttı. Hatta bu bildiriyi iki tane usta işçinin bizzat evine kadar gönderdi. Bildiride **«Burası 7-8 bin ortaklı halk şirketidir. Burada patron yok. Bütün gayemiz sizleri memnun etmek. Grevde işçi sınıfına yakışmayacak şeyler oldu.** (işçilerin emperyalizme ve patron zulmüne son! demelerini kastediyor) **Vereceğimiz bellidir. 31 mart'a kadar işbaşı yapanlar bütün haklardan istifade edecektir. İşbaşı yapmayanlara karşı bir dizi tedbir uygulanacaktır.»** diyerek işçileri tehdit etti.

Buna karşılık Petrol Kimya - İş yöneticileri bir açıklama yaparak işverenin tutumunu protesto etti. İşverenin bu tutumunun EVMA işçilerinin kararlı mücadelelerini etkilemeyeceğini belirtti.

Fakat işveren grev kırıcılığı için başka yollar da deniyor. MODERNO Deterjan fabrikasında KREM ÇİTİ (Emva mamulü) imal ettiriyor. İşçiler bunu öğrenince engellemek istiyorlar. İki kamyon dolusu ÇİTİ'yi Evma'ya götürmek istiyorlar. Ancak işveren polis çağırıyor. Polis işçileri karakola götürüyor. Komiser **«maksadınız ne?»** diye soruyor. İşçiler, **«Grev yapan bir fabrikanın işini başkası yapamaz»** diyor. Komiser yapar diye ısrar ediyor. Bu sefer işçiler **«Demek ki kanunlar patrondan yana. İşveren fabrikada polislere açıktan bir yer tahsis etmiş.»** diyorlar.

İşverenin grev kırma çabalarına karşı, birçok işyerindeki işçiler EVMA işçilerinin mücadelesini desteklemektedir. ABBOTT, HOECHST, HABAŞ, ER-KA BALATA, PETKİM, PERTRİKS, İZSAL, ELEKTROMEL, PFIZER, MARSHALL, ROCHE işçileri grev yerine gelerek yiyecek ve para yardımında bulunmuşlardır. Ayrıca üç tane de koç getirilmiştir. İşçiler, sermaye sınıfı karşısında örnek bir dayanışma göstermişlerdir.

YÜNTEKS'TE GREV SÜRÜYOR

(İşçi Davası - İstanbul) — İstanbul Topkapı'daki Yünteks Fabrikası işçilerinin grevi 8 nci ayını doldurmaktadır. İşyerinde çalışan 180 işçi Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası üyesidir. İşçilerin diğer fabrikalarla eş, ücret ve sosyal haklar isteğini patron kabul etmeyince işçiler greve başvurmuşlardır. Yünteks işçileri 4 yıl önce de 15 günlük bir grev yapmışlardır.

İşyerinde asgari ücret 40, azami ücret 80 liradır. Çalışmada kol gücü daha etkindir. İşçiler günde 8 saat olmak üzere haftada 6 gün çalışıyor. Gece vardiyesi var. İşyerinde sağlık şartları çok kötü. Toz ve rutubet çok. Havalandırma yetersiz. İş kazaları oluyor. İşçiler ellerini makinaya kaptırıyorlar. Yeterli emniyet tedbiri yok.

Fabrikada yün ve orlon imal ediliyor. İşverenin iki fabrikası daha var. Bu iki işyerinde çalışan yüzden fazla işçiyi işten çıkarmış. Yünteks'i de kapatmak istiyor.

İşçi Davası, grevdeki Yünteks işçilerini ikinci defa ziyaret etmiştir. Aşağıda grevci işçilerle yapılan röportajı veriyoruz.

— Grevi nasıl sürdürüyorsunuz?

— Sendikamız bizi hiç yalnız bırakmadı. Seminerler tertip ediliyor. Arkadaşlar bu seminerleri izliyor. Sendika ücretlerimizi aynen ödüyor.

— Grevinize başka yerlerden işçiler geldi mi?

— Evet geldiler. Maddi manevı destek oldular. Karaca işçileri, Piramit işçileri, Kaliter işçileri, Filteks işçileri, Boyner işçileri, Yünsün işçileri, Arca işiçleri, Boyasan işçileri, Beymen işçileri, General Elektrik işçileri ve daha birçok yerden işçi arkadaşlar geldiler. Çay, şeker, peynir, sigara, koç ve para getirdiler. Yarın biz de onların yanında olacağız.

— Moral durumunuz nasıl?

— Çok iyi. Sigortamız işliyor. Anlaşma yapıldığında sigorta pirimleri de kesilecek.

— Bu grev ne kadar daha sürecek sizce?

— Pek fazla süreceğini zannetmiyoruz. Ancak 8 aydır grevdeyiz. Bir çok yerde bu böyle sürüp gidiyor. Bunun bir sınırı olmalı. Grev müddeti belirlenmeli.

— Patronun uzlaşmak için herhangi bir teklifi olmadı mı?

— Patron, fabrikayı sendikaya devretmeyi teklif etti. Ancak sendika, fabrikayı işçilere olan borcunu ödeyinceye kadar işleteceğini, sonra tekrar patrona devredeceğini söyledi. Patron bunu kabul etmedi.

Yorum

Sermaye sınıfı, işçi sınıfının sendikal hakkını çeşitli şekillerde engellemeye çalışmaktadır. EVMA işvereninin yaptıkları buna bir örnektir. EVMA işvereni önce işçi sendikasını tanımayı reddetmiş, sonra da grev kırıcılığına yönetmiştir. EVMA işvereni bu yaptıklarına bir gerekçe de bulmuştur. EVMA'nın bir Halk Şirketi olduğunu ileri sürmüş ve «Burada patron yok» demiştir.

EVMA, DEVA Holding'e bağlı bir kuruluştur. Gerçekten de 7-8 bin ortağı vardır. Ancak kurucuları olan az sayıda kişi, hem daha büyük hisseye sahiptir, hem de imtiyazlı hisseye sahiptir. Ayrıca kaç ortağı olursa olsun, kâr amacıyla çalışan kapitalist bir şirkettir. Patronun patron olması için ille de tek kişi olması gerekmez. Kaldıki EVMA işçilerinin kötü çalışma şartları kapitalist sömürüyü apaçık göstermektedir. İşverenin «Burada patron yok» demesi, çocukları dahi kandıramıyacak bir iddiadır. EVMA işçileri, karşılarındakinin kim olduğunu kendi deneyleri ile görmüşlerdir.

Bugün Türkiye'de halk şirketlerini savunan ve kurmak isteyen siyasi görüşler vardır. Bu şirketlere CHP «Halk Sektörü» derken MHP «Millet Sektörü» demektedir. MSP ise aynı şeyi «yaygın sanayileşme» diyerek savunmaktadır. Bunların amacı, mülkiyeti yaygınlaştırarak daha çok sayıda kimseyi kapitalist sisteme sahip çıkarmaktır. Patron ister bir kişi olsun, ister bin kişi olsun farketmez. İşçi sınıfı mücadelesini sürdürmelidir.

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi: BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.